

Veřejné knihovny a jejich proměna v komunitní centra obcí. Možnosti vícezdrojového financování knihoven

XIII. setkání starostů a místostarostů
Jihomoravského kraje, 22. 3. 2018

Prof. PhDr. Tomáš Kubíček, Ph.D.

Moravská zemská knihovna v Brně

Druhá největší knihovna v ČR.

Zřízena Ministerstvem kultury ČR.

Připravuje a plní Státní kulturní politiku.

Pověřena vedením
knihoven
v Jihomoravském
kraji.

KONCEPCE ROZVOJE KNIHOVEN V ČESKÉ REPUBLICE 2017 - 2020

KNIHOVNA JE JEDINEČNÉ KOMUNITNÍ CENTRUM
S POTENCIÁLEM STÁT SE
CENTREM SPOLEČENSKÉHO ŽIVOTA OBCE

Téměř 5,5 tisíc knihoven v České republice
tvoří

nejhustší síť veřejných knihoven na světě

V Jihomoravském kraji je 680 knihoven

Obecní knihovny jsou

- nástrojem demokratizace společnosti
- místem občanského soužití
- prostorem pro vytváření kritické a aktivní společnosti
- centrem pro spolupráci místních organizací

Jihomoravský kraj podporuje

- Trvale knihovny obcí a měst dotací „Regionální funkce knihoven“
- Již třetím rokem dotací „Obecní knihovny“ rozvoj a modernizaci knihoven v obcích do 3.000 obyvatel
- Dotací „Jižní Morava čte“ konání aktivit s dětmi v knihovnách obcí a měst

Průzkum prostorového a technického vybavení knihoven České republiky, 2016

Výsledky:

neutěšený stav prostorového i technického vybavení zejména knihoven v menších obcích.

...v malých knihovnách (v obcích do 5 000 obyvatel) chybí zejména prostory pro základní výpůjční služby...

...nejhorší situace pro práci s dětmi je v obcích do 5 000 obyvatel

Dotační titul Obecní knihovny

V letech 2016 a 2017 bylo podpořeno 244 žadatelů v celkovém objemu finančních prostředků ve výši 8,840.000,- Kč.

Dobrá zpráva pro obce JMK:
možnost podávat žádosti opakovaně, tj. každoročně,
celková výše finančních nákladů na jeden projekt v
rozmezí od 50 000,- do 100 000,- Kč
JMK podpoří max. 50%

Na co lze dotaci využít?

- počítačové vybavení
- čtečky, tiskárny, skenery, rozmnožovací stroje
- softwarové vybavení
- mobiliář, regály
- drobné stavební úpravy (neinvestičního charakteru pouze v kombinaci s pořízením inventáře)

Dotační titul Obecní knihovny se stal
plnohodnotnou součástí

*Programu rozvoje Jihomoravského kraje
2018–2021*

Obecní knihovna Nový Přerov (321 obyv.), okres Břeclav

Obecní knihovna Valchov (459 obyv.), okres Blansko

Knihovna městyse Křtiny (828 obyv.), okres Blansko

Místní knihovna Úsobrno (421 obyv.), okres Blansko

Místní knihovna Želetice (497 obyv.), okres Hodonín

Metodické centrum pro výstavbu a rekonstrukci knihoven v MZK

Od roku 2018 je připraveno spolupracovat s Vámi na přípravě projektu a realizaci modernizace Vaší knihovny.

Konzultační a poradenské služby jsou bezplatné!

Jsme připraveni pomoci vám vytvořit takovou knihovnu, jakou potřebujete.

Projekt s dotací JMK

Jižní Morava čte

MORAVSKÁ
ZEMSKÁ
KNIHOVNA

Městská
Knihovna
Břeclav

Jihomoravský kraj

Zaměření projektu na:

- posílení a zdůraznění významu čtení, formování regionální identity
- mezigenerační setkávání
- autorské besedy se spisovateli, ilustrátory, setkání s místními kronikáři, pamětníky
- literární turistická putování

Historie a pověsti Řečkovic v KJM, pobočka Řečkovice
(18. 10. 2017) foto: Šárka Ondrušková

Soutěže pro děti

- Literární soutěž (téma „Příběhy mého kraje“):
  - I. kategorie: 8–10 let
  - II. kategorie: 11–15 let
  - Speciální literárně-výtvarná kategorie: soutěž pro kolektivy 8–15 let (max. 5 dětí)
- soutěž výtvarná: 4 – 7 let

V rámci projektu se konalo **228 akcí**.
Aktivit spojených s JMČ se celkem zúčastnilo
7 209 dětí a dospělých.
Přednášelo **12 regionálních autorů**.

Do krajského kola soutěže
Jižní Morava čte se dostalo
110 vítězných prací.

Vyhlášení výsledků krajského kola JMČ v Divadle Polárka

Oceňování knihoven Jihomoravského kraje

SOUTĚŽ VESNICE ROKU

Diplom za moderní knihovnické a informační služby obdržela v krajském kole soutěže Vesnice roku **Knihovna městyse Křtiny**, která prošla dva roky po sobě (2016, 2017) celkovou rekonstrukcí za podpory dotačního titulu Obecní knihovny.

Ocenění Knihovna roku

Jako jediný kraj máme **3 „Knihovny roku“**

2011 - **Místní knihovna Veselice**, okres Blansko, starosta Miloslav Novotný,
knihovnice Olga Hájková

2012 - **Obecní knihovna Ratíškovice**, okres Hodonín, starostka Ing. Bc.
Anna Hubáčková, knihovnice Ing. Marie Škorpíková

2017 - **Knihovna městyse Křtiny**, okres Blansko, starosta František
Novotný, knihovnice Marie Pařilová

Možnosti vícezdrojového financování knihoven

Státní dotace, podpora MK ČR pro evidované knihovny:

- VISK
- Knihovna 21. století
- Česká knihovna
- <https://www.mzk.cz/pro-knihovny/region/granty-dotacni-programy/granty-dotace-pro-knihovny>

Prostřednictvím místní akční skupiny (MAS) lze žádat o dotace **ze strukturálních fondů**. Nyní probíhají dvě výzvy, které cílí na rozvoj komunitního života. Z těchto projektů lze provádět i stavební úpravy.

"Rozvoj komunitních center, a to konkrétně - výstavba, rekonstrukce a úpravy objektu a zázemí pro poskytování aktivit komunitních center včetně sociálních služeb, budou-li v projektu poskytovány; nákup budov a vybavení pro zajištění provozu zařízení." <http://dotaceeu.cz/cs/Microsites/IROP/Vyzvy/Vyzva-c-62-Socialni-infrastruktura-integrované-projekty-CLLD>

"infrastruktura pro zájmové, neformální a celoživotní vzdělávání, konkrétně stavební úpravy a pořízení vybavení odborných učeben za účelem zvýšení kvality vzdělávání ve vazbě na budoucí uplatnění na trhu práce v klíčových kompetencích (komunikace v cizích jazycích, práce s digitálními technologiemi, přírodní vědy, technické a řemeslné obory)." <http://dotaceeu.cz/cs/Microsites/IROP/Vyzvy/Vyzva-c-68-Zvysovani-kvality-a-dostupnosti-Infrastruktury-pro-vzdela>

Nadace Via - Živá komunita
grant 20 - 80 tis. na komunitní aktivity, oživení prostoru pro tyto aktivity (ale ne rekonstrukce)
<http://www.nadacevia.cz/ziva-komunita/>

Kontakt

Moravská zemská knihovna v Brně

Oddělení vzdělávání a krajské metodiky Kounicova 65a

601 87 Brno

Tel.: 541 646 126

vzdelavani@mzk.cz